

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr
V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo in ekspedicijska, Stolni trg št. 6. poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/8. uri popoldne.

Stev. 99.

Ljubljani, v ponedeljek 2. maja 1892.

Letnik XX.

Vabilo na naročbo.

S 1. majem pričinja se nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v administraciji:

Vse leto 12 gld. | Četrt leta . 3 gld.
Pol leta 6 „ | Jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec.

Po pošti velja:

Vse leto . 15 gld. | Četrt leta 4 gld. — kr.
Pol leta . 8 „ | Jeden mesec 1 „ 40 „

Upravništvo „Slovenca“.

Po deželnih zborih.

X.

Dalmacija.

(Konec.)

Čitali smo pa tudi, da se popolnoma jednake politike, kakor Bianchini, drže tudi Mladočehi. Mi mladočeško politiko precjéj skrbno zasledujemo, ali dosedaj nam to ni bilo znano. Mi ne bodemo trdili, da se morda v podobnem zmyslu ne bi bil izrekel na kakem volilnem shodu kak Mladočeh.

Ti gospodje zastopajo zares kaj različna načela in svoje nazore tudi pogostem menjajo.

Težavno bi pa nam ne bilo navesti izjav prvih vodij mladočeške stranke, ki so se v parlamentu izjavili baš v nasprotnem zmyslu. Posebno oba Grégra sta večkrat očitno se izrekla, da češke težnje merijo na to, da bodeta češki in nemški narod jednakoopravna v deželi.

Res je nekoč omenjal dr. Grégr, kake predprave je imel nekaj češki narod v češki kraljevini,

ali rekel je pa, da sedaj zrbteva le narodno jednakoopravnost.

Preverieni smo celó, da bi Grégr protestoval, ko bi njemu kdo podtikal Bianchinijeve nazore. V celoti se o mladočeški stranki nikakor ne more trditi, da bi se strinjala z Bianchinijem.

Kdo morda poreče, da Bianchini ni odrekal Srbom jednakoopravnosti. To je pač le prazen izgovor. Kdor kakemu narodu odreka pravico do obstanka v kaki deželi, ta ne spoštuje njegovih pravic. Sicer pa mislimo, da je pravica do obstanka tudi velik del narodne jednakoopravnosti.

Če se obstanek Srbov v Dalmaciji zataji, kako pač potem morejo Srbi zahtevati druge pravice. Mari se jim ne bode potem reklo, da jih ni.

Le pogledjmo postopanje Nemcev in Italijanov. Ti ravnaajo prav po Bianchinijevem receptu. Mi ne vémo, ali je on hodil k njim v šolo, ali pa oni k njemu.

Kjer je moč, skušajo utajiti sploh obstanek Slovanov, da bi potem ne bilo treba slovanskih šol in slovanskega uradovanja.

So pa li Bianchinijeve težnje s hrvatskega stališča v političnem oziru pametne? Nikakor ne! Hrvatsko državno pravo se bode dalo tem ložje doseči, čim složneje se bodo poganjale za to pravo vse stranke v deželah hrvatske krone.

Srbi se pa ne morejo navduševati za uresničenje hrvatskega državnega prava, če se jim na podlagi tega prava odrekajo vse pravice. Srbov je pa v hrvatskih deželah precjéj in se bode torej gotovo náunje oziralo.

Že sedaj se čutijo na Hrvatskem slabe posledice Srbom sovražne politike stranke prava. Ker Srbi vidijo, da je najmočnejša opozicijska stranka jim sovražna, drže se bolj vlade in poslednja tem ložje tira tako politiko, ki je hrvatskemu narodu v kvar.

Hrvatom bode pa tudi treba gledati, da si s časom pridobé Bosno in Hercegovino. Še le potem se bode Hrvatska opomogla, ako se jej priklopita te dve pokrajini.

V teh dveh pokrajinah je pa dobra tretjina Srbov, če tudi vse Mohamedance štejejo za Hrvate. Če se bode na Hrvatskem tako preziralo srbsko ime, bodo se pač bosenski Srbi z rokami in nogami branili priklopljenja Hrvatski.

Pri tem pa ne bodo brez pomoči. Podpirali jih bodo v prvi vrsti Madjari, ki se bojé, da bi se Hrvatska preveč ne okrepila, potem pa še Srbi v kraljevini, ki še vedno hrepené po teh dveh deželah.

Iz povedanega je razvidno, da tisti poslanci s slovanskega stališča zaslužijo pohvalo, ki so glasovali za pravice Hrvatov in Srbov, in zatorej mi odkritosrčno rečemo, da nas je jako veselilo, ker je večina dalmatinskih hrvatskih poslancev pri tej priliki pokazala, da jih vodi še zdrav in trezen razsodek, ne pa strast.

Bianchini je s petimi tovariši izstopil iz hrvatskega deželnozborskega kluba, ker je bil vsprejet predlog, s katerim se niso strinjali. Pokazal se je torej razkol očitno. Krivde za ta razkol pa ni pripisovati vladi, temveč zakrivih so jo le tisti, ki so se ustavljali predlogu, kateri se opira na narodno jednakoopravnost in pravico.

Mi ne zagovarjamo vlade, da, celó radi pritrdimo, da jej večkrat ugajajo razpori mej Slovani. Krivde za vse razpore jej pa vendar ne moremo podtikati. Vsak nepristranski človek mora priznati, da so največ razporov zasejale razne pretirane stranke, ki so prišle s predlogi, katerih pri sedanjih razmerah tudi pri najboljši volji vlada vresničiti ne more, ali pa s predlogi, ki morda ugajajo le jednemu slovanskemu narodu ali pa le jednemu delu dotičnega naroda, dočim so drugim slovanskim narodom le v kvar.

Taki predlogi so potem morali vzbuditi nezaupnost mej slovanskimi narodnostmi. Ker pa so se večkrat previdnejši politiki takemu pustolovstvu ustavljali, pretiranci pa niso hoteli poslušati njih pametnih svétov, temveč so izkušenejše može jeli proglašati za slabe domoljube in narodne izdajice, je pa moralo priti do razkola.

LISTEK

Dobri Pastir in — Friderik Baraga.

(Konec.)

„Dobri pastir da svoje življene za svoje ovce“, rekel je Jezus. Naš Baraga je življenje vedno daroval za izgubljene ovce. Koliko potov po zimi je moral storiti po sneženih planjavah ameriškanskih. V nekem pismu sam popisuje zimsko potovanje. Po zimi ni mogoče drugače potovati, nego peš, in ker pri navadno velikem snegu ni nikjer gazi, zato se ne dá drugače naprej priti, kakor s krpjami ali kolestrami. Te krpje so 4 do 5 čevljev dolge in 1 čevljev široke, in se na noge privežejo; z njimi je mogoče hoditi, naj bo sneg še tako debel, brez strahu, da se bo kaj udiralo. Pa taka hoja je zlasti za Evropejce, ki je niso vajeni, silno težavna. Če je torej treba te krpje cel dan, pa tudi več dni zaporedoma na nogah imeti in seboj vlačiti zlasti po teh nehotnih severno-ameriškanskih gozdih, mora se pač popotnik ne samo zeló spehati, ampak mora nazadnje tudi skoro popolnoma oslabeti. Druga po-

sebna težava na takem popotovanju je pa ta, da je treba ob severnem mrazu pod milim nebom prenočevati, ker ni nobene kočje, v kateri bi se moglo prenočiti; navadno je treba hoditi 4 ali 5 dni v teh pustinjah, predno se pride v kak kraj, kjer so Indijani. Zapaši se sicer velik ogenj, pa kmalu pogori, ker indijanski spremljevalec spi vso noč, kakor bi ležal na pernici, in potem, ko ognja ni, je treba mnogo mraza pretrpeti. Tako prenočevanje je še posebno težavno, če celo noč brije burja in sneži, da je človek zjutraj, kadar hoče vstati, ves s snegom pokrit. Pa vse te težave misijonar z veseljem prenaša, če more s pomočjo božje milosti pridobiti le eno dušo za večno zveličanje.“

Na nekem takem popotovanju bi bil Baraga skoro izgubil življenje. Vračal se je iz Fondilaka, kjer je bil krstil več Indijanov in 13 izmed njih pripravil za prvo sv. obhajilo, v drugo postajo Lanz. To pot sam popisuje.

„Veliko težavnih potov sem že storil v svojem misijonarskem življenju, pa nikoli še na tako težavnega, kakor takrat. Pred dvema letoma sem prehodil to pot v štirih dneh, zdaj pa po silnem trudu v sedmih. Vzrok temu je bil ta, ker je bil moj spremljevalec, ki mi je kazal pot, nagloma nevarno

zbolel, ko sva bila ravno sredi poti v divji pustinji. Bolezen se ga je zvečer lotila, in celo noč ni mogel očesa zatisniti, in trdil je, da ne bo mogel ne ene milje naprej iti. — Ta noč je bila strašna in žalostna. Daleč krog in krog nobene žive duše, mi dva pa na silno debelem snegu in hudem mrazu v sredi gozda v hribih, brez pota in le pičlo z živem preskrbljena. Večkrat se mi je tisto noč misel vrivala, če moj spremljevalec umrje, morda je to konec tudi mojega zemskega potovanja. — Pa to ni bila volja dobrega Pastirja, ki se hoče po svojem neskončnem usmiljenju še dalje posluževati tega slabega starega orodja, da pripeljem v njegov hlev še nekoliko ovac, katere po potih pogubljenja tavajo sem ter tja. Mojemu bolnemu spremljevalcu je toliko odleglo, da je mogel drugi dan zjutraj vstati in počasi naprej hoditi; nesti pa ni mogel ničesar. Moral sem torej sam vso robo na pleča optiti in več dni zaporedoma nositi čez hribe in doline po debelem snegu. . . Pa pri vseh teh težavah me je neizmerno razveseljeval spomin na milosti polne sv. krste v Fondilaku.“

Enake nevarnosti na potih popisuje še tudi v poznejših pismih, pa vselej je zmagal težave z zaupanjem v dobrega Pastirja, čegar ovčice je iskal.

Krivda razpora se pa potem skuša kakemu drugemu podtakniti, da so le pravi prouzročitelji na glasu dobrih rodoljubov.

Koroška c. kr. kmetijska družba in Slovenci.

Iz Celovca, 1. maja.

Neumorno delavni odbor „Katoliško-političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem“ po možnosti skrbi za to, da tudi koroški Slovenci postanejo deležni pođuka o umnem gospodarstvu. Malone na vseh shodih imenovanega društva pođučuje kak govornik slovenske kmetovalce o tej ali oni gospodarski stroki in naše ukaželjno ljudstvo dokaj rado in pazljivo poslušaja take govore.

Tudi na vspeh svojega letnega občnega zbora dne 27. aprila t. l. postavilo je društvo „poučni govor o kmetijstvu“, in se zato dne 16. marca t. l. obrnilo do osrednjega odbora koroške c. kr. kmetijske družbe z naslednjim (slovenskim) pismom:

„V Celovcu, dne 16. marca 1892.“

Slavna c. kr. kmetijska družba za Koroško v Celovcu.

Dne 27. aprila t. l. ob 3. uri popoldne ima udano podpisano društvo svoj letni občni zbor v veliki dvorani pri „Sandwirth“-u v Celovcu in priredi istega dne večerno veselico v čast in zabavo svojih udov; zatorej se je nadejati obilne udeležbe od strani slovenskih kmetovalcev.

Podpisano društvo želi to priliko porabiti in zborovalcem priskrbeti poučen govor o kmetijski stroki, in sicer v slovenskem jeziku, ker jih je med udi večina, ki ne umejo dovolj nemščine.

Gledé na znani odlok c. kr. ministerstva za kmetijstvo z dne 28. januarja t. l., št. 826, naznanjen deželni poslancu in posestniku pri Jezeru gosp. Fr. Muri-ju od c. kr. deželnega predsedništva koroškega z dopisom z dne 31. januarja t. l., št. 1614, prosimo slavni osrednji odbor c. kr. kmetijske družbe najuljudneje, naj nam slavnoisto za to zborovanje takega govornika priskrbeti blagovoli, in dalje prosimo še, naj se nam vsaj do 30. marca t. l. naznani, ali bo naša prošnja ušlišana ali ne, da imamo v slučaju zanikalnega odgovora še čas, si sami poučnega govornika oskrbeti.

V nadeji, da bode slavna c. kr. kmetijska družba koroška našo prošnjo blagohotno uslišala, podpisujemo se z najodličnejšim spoštovanjem udani (Podpisi.)“

Kakor je bilo pričakovati, ukrenil je odbor naše kmetijske družbe v negativnem smislu, kar je družbeni predsednik „Katol. polit. in gospodarskem društvu“ dne 26. marca naznanil s sledečim (nemškim) pismom:

„Cenjeno društveno načelnistvo!

Društvena postava od 15. novembra 1867, drž. zak. št. 134, določuje v § 33. izrečno, da je političnim društvom prepovedano občevati z drugimi društvi, bodi si pismeno, bodisi po odposlancih.

Z ozirom na to postavno določbo osrednji odbor c. kr. kmetijske družbe za Koroško ne smatram

upravičenim, da obravnava o cenjenem pismu slavnega katoliško-političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem z dne 16. t. m. in sem, žal, primoran udano prositi, da vzamete omenjeno pismo nazaj.

Cenjenemu društvenemu načelnistvu z odličnim spoštovanjem udani

dr. Edlmann l. r.,

predsednik c. kr. kmetijske družbe za Koroško.

Celovec, dne 26. marca 1891.“

Nató se je obrnil odbor takoj s sledečo vlogo na vis. c. kr. poljedelsko ministerstvo.

„Visoko c. kr. poljedelsko ministerstvo!

„Katol. politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem“ s sedežem v Celovcu, je sklicalo po svojih pravilih na dan 27. aprila t. l. letni občni zbor. Na dnevnem redu taistega je tudi poučen govor o kakem poljudnem predmetu iz praktičnega gospodarstva. Da se more ta točka dnevnega reda stvari primerno rešiti, obrnilo se je načelnistvo omenjenega društva z dopisom, priloga A. z dne 16. marca t. l., na osrednji odbor c. kr. koroške kmetijske družbe s prošnjo, naj ona, z ozirom na odlok vis. c. kr. poljedelskega ministerstva z dne 28. jan. t. l., št. 826 na ravnoisto družbo, odpošlje katerega svojih organov, ki naj govori označeni poučni govor pri občnem zboru dne 27. aprila.

To prošnjo je odbil osrednji odbor c. kr. kmetijske družbe za Koroško z dopisom z dne 26. marca t. l., priloga B., št. 209 z ničevnim izgovorom. Gledé na to, da bode omenjeni občni zbor dne 27. aprila obiskalo, kakor lani, kacíh 150 do 200 kmetov in poljedelcev, ki nemškega jezika ali sploh niso zmožni, ali pa ne toliko, da bi razumeli daljši govor v nemškem jeziku; in dalje z ozirom na to, da je Vaša ekscelencija že pred dvema letoma z odlokom z dne 22. nov. 1890, št. 17.300 ukazala poljedelskemu popotnemu učitelju gosp. G. Pirc-u iz Ljubljane, naj govori na shodu dne 26. novembra 1890 gori imenovanega društva o umni živinoreji, kateri shod je obiskalo nad 200 slovenskih kmetov. — prosi načelnistvo tega društva najudaneje, Vaša ekscelencija blagovoli zaukazati, naj predava v slovenskem jeziku potovalni učitelj c. kr. krajske kmetijske družbe g. G. Pirc, ali kaka druga učiteljska moč imenovane družbe o kakem predmetu praktičnega gospodarstva pri občnem zboru dne 27. aprila.

Ob enem prosi načelnistvo, vis. c. kr. poljedelsko ministerstvo blagovoli mu rešitev te prošnje dostaviti do 15. aprila t. l., da more, ako se prošnja odbije, pravočasno poskrbeti za nadomestilo ali postaviti na spored kako drugo primerno točko.

Celovec, dne 30. marca 1892.“

Odgovor na to vlogo dobil je odbor po naslednjem odloku celovškega mestnega magistrata:

Cenjenemu načelnistvu „Katol.-političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem“

Tukaj.

Vsled odloka vis. c. kr. poljedelskega ministerstva od 3. t. m., št. 5961, in vsled odloka visokega c. kr. deželnega predsedništva od 16. t. m.,

Gospoda Jezusa, se vse samo po sebi spreminja na bolje. Kakor povsod, tako tudi tukaj izvira vsa časna in večna sreča le iz blagovite sv. krščanske vere.“

Tako je ta ubogi slovenski misijonar, Friderik Baraga, išoč po vzvišenem izgledu dobrega Pastirja izgubljenih ovčic po pustinjah severnoamerikanskih, neizmerno veliko storil za dušno in telesno blaginjo zapuščenih Indijanov.

In da je hotel toliko trpeti, toliko darovati, to je storil vzgled dobrega Pastirja, to so storile besede tega Pastirja: „Dober pastir dá življenje za svoje ovce.“

Res, samo enkrat so bile izgovorjene te besede, in padle so v srca in niso ostale brez sledu, marveč so rodile povsod življenje in veselje. Vprašam torej: ali ni to najsijajnejši dokaz, da so res božje besede, ako so v vseh časih navduševale apostolske može za največe trpljenje, in da so iz njih zajemali vedno z nova moč in srčnost v najžalostnejših trenotkih? Da, kjer je veselo in pravo napredovanje pri narodih, to prihaja od tistega kamena, ki ga je Zveličar spustil v jezero človeštva, in ta kamen je njegova beseda, so njegove prilike. — d. p.

št. 550 praes., se naznanja društvenemu načelnistvu z ozirom na njegovo vlogo do imenovanega ministerstva z dne 30. marca t. l., da se od strani tega ministerstva ne ugovarja temu, da c. kr. deželni vladi v Ljubljani podrejeni kmetijski popotovalni učitelj G. Pirc ustreže kakemu povabilu kat.-pol. in gosp. društva za Slovence na Koroškem v Celovec in predava o katerem gospodarskem predmetu pri občnem zboru dne 27. aprila 1892 v Celovcu, ako se s tem ne motijo druge, že dane obljube tega kmetijskega potovalnega učitelja.

Celovski magistrat dne 18. aprila 1892. l.

Zupanov namestnik:

dr. Posch l. r.

... Sedaj je že v drugič, da se je odbor našega političnega društva obrnil do visokega poljedelskega ministerstva, in da je le-to poslalo govornika k društvenim shodom. Trkal je odbor že na raznih durih v Celovcu, naj se jemlje ozir na upravičene slovenske prošnje, — vselej zaman. Nasprotna „liberalna“ gospođa se proti koroškim Slovencem dosledno obdaja z nepredornim kitajskim zidom. Jodenkrat se prošnja kar na kratko odbijejo s kakim ničevnim izgovorom, drugi pot niti odgovora ne dobimo. A ta odurnost nagajivih nasprotnikov vrlih moč, ki stojé na čelu našemu katol.-političnemu društvu, niti ne za trohico ne plaši. Neustrašeno se boré, ne boječ se veljkanskih neugodnostij in vsestranskih zaprek, za pravice slovenskega rodu, — in zato bodi jim slava!

Politico pregled.

V Ljubljani, 2. maja.

otranje deželje.

Tožba proti ministru. „Moravska Orlice“ obsoja mladočeški predlog, da se toži minister Schönborn. Češki deželni zbor je že v letih 1875, 1877 in 1878 se izrekel o osnovi okrajnega sodišča v Teplicah. Minister zatorej ni rušil nobene pravice češkega deželnega zbora in prekoračil nobenega zakona. Mladočeški predlog je le politični manever in je zatorej le obžalovati, da je podpisal ta predlog moravski poslanec Svozil. Stvari menda ni dobro razumel in se je dal zapeljati od svojega prijatelja Seichert, kateri je pa po mišljenju Mladočeh in je iz strahu pred konservativnimi volilci ne upa javno pokazati Mladočeha. Mladočeški listi sami priznavajo, da ni misliti, da bi se mladočeški predlog odseku izročil. Mladočehi torej sami vedo, da igrajo le komedijo. Hočejo le vplivati na svoje volilce, ki že nekoliko izgubljajo vanje svoje zaupanje. Ta predlog bili so prav za prav nekako prisiljeni staviti. Bahali so se pred svojimi volilci, da so spravo pokopali, ali grof Schönborn je pa s svojo naredbo vse njih vspehe spridil. Volilci so zatorej morali že v svoje zastopnike zgubiti malo zaupanja in pogledati so morali Mladočehi po kakem sredstvu, da si zopet pridobé popularnost.

Državno sodišče je razsodilo, da oblastva niso rušila nobene ustavne pravice, ker so prepovedala slovanski dijaški shod. Shod se namreč ni bil naznanil oblastvu kakor javen shod. Prirejevatelji so se sklicevali na to, da tega ni bilo treba, ker so na shod bili povabljeni le dijaki, torej se je shod omejeval le na povabljené góste, kakoršnega shoda pa ni treba naznaujati. Državno sodišče se je pa izreкло, da se za povabljené góste morejo zmatrati le tisti, katere se povabi z vabili glasečimi se na določena imena. Na dijaški shod so se pa vabili dijaki sploh, zatorej bi se bil moral naznaniti kakor javen shod. Ker se pa to ni zgodilo, je prepoved oblastav utemeljena.

Vrejenje valute. Finančni minister je baje pripravljen v vseh klubih, če se bode to želelo, pojasniti vrejenje valute. Vlada nekako želi, da se ta stvar reši še pred razhodom državnega zbora. Odstopila pa vlada ne bode, če bi zlata veljava bila zavržena. Tako imajo sedaj stvar popolnoma vso v rokah poslanci, da jo odločijo, kakor se jim bode zdelo koristno državi in njih volicem. Političnih posledic pa stvar ne bode imela, naj se že reši tako ali tako.

Tirolsko. Kakor že znano, je tirolski namestnik grof Merveldt odlikovan z velikim križem Frana Josipa reda. Deželni glavarju se je pa podelilo dostojanstvo tajnega svetnika. Ta odlikovanja so v zvezi s tem, da je deželni zbor sklenil šolski zakon.

Shod stranke prava. Shoda stranke prava v Reki udeležilo se je 82 oseb iz Hrvatske, Slavonije, Istre in Dalmacije. Sklenilo se je baje, da se organizacija stranke prava raztegne na vse dežele, v katerih bivajo Hrvatje in se izdá manifest, da je na Hrvatskem jednoten hrvatski narod. Vsprejela se je resolucija, s katero je izrekla solidarnost z Mladočehi. Staršemu Starčeviću se je sklenilo podariti jedno hišo v Zagrebu kakor narodno darilo. Isterska poslanca Spinčić in Laginja se shoda nista udeležila.

Dobri Pastir je pa tudi obilno blagoslovil delovanje Baragovo. O misijonski postaji v Lanzu n. pr. sam piše, kako je ponehalo med Indijani pijanje, ki je bilo prej tako ukoreninjeno, zdaj se pa niti eden ne dotakne več žgane pijače. (Nav. življ. str. 140.) Ravno tam piše tudi, kako delavni so Indijani, odkar so postali kristijani. „Pred svojim spreobrnjenjem so bili leni“, pravi Baraga, „kakor sploh vsi divjaki. Uboge ženske so morale drva sekati in donášati, krompir saditi in ga spravljati, in sploh vsa dela opravljati. Moški so se le z lovom pečali, sicer pa brez dela večidel cele dni ležali v bornih kočah. Zdjaj pa so ti možki pridni delavci; svoje njive, katerih je čedalje več, pridno obdelujejo, stanujejo v dobrih hišah, imajo kuretino, sem ter tja tudi že krave in vole, ter v obrtnijstvu vedno bolj napredujejo. — Kako resnično je pač, piše dalje Baraga, da more le krščanska vera divjake olikati, časno in večno srečne jih storiti. Večkrat se je že prizadevala tukajšnja vlada olikati in osrečiti te Indijane, pa vse brez vspeha. In zakaj? Začeli so zidati, pa ker so zidali brez Gospoda, delali so zastonj. (Ps. 126.) Komaj pa misijonarji pridejo med te uboge Indijane, in vrat teh priprostih divjakov vklenejo v sladki jarem

Vnanje države.

Turčija in Bolgarija. Turška vlada je po časopisih povabila na odgovor brata Tufekčijeva, ki sta na sumu, da sta sokriva umora bolgarskega zastopnika v Carigradu. S tem je menda Turčija hotela zadostiti zahtevam bolgarske note. Sedanji bolgarski zastopnik je pa že naznanil velikemu vezirju, da postopanje turških oblastev ni pravilno, ker pri hudodeleih ni navada, da se tako povabijo, če so v inozemstvu, temveč se mora od dotične države odločno zahtevati, naj jih izroči. Turčija bi bila toraj morala od Rusije zahtevati, da izroči Tufekčijeva.

Rusija. Ker Rusija precej strogo postopa s tujci, hoče več Nemcev, ki so na Poljskem imeli tovarne, opustiti svoja podjetja in se povrniti v domovino. — Ruska šolska oblastva so se prepričala, da zatiranje poljščine po šolah ne rodi dobrega sadu. Pri izpitih so se pokazali jako slabi vspehi. Zaradi tega se je pa sklenilo, da se na Poljskem ne bode v ljudskih šolah poljskim otrokom več treba učiti veronauka v ruščini, temveč v materinščini. Predsednik pravoslavne sinode, Pobedonoscev, je baje jako ugovarjal taki premembi, ali car se ni dal od njega pregovoriti.

Italija. V Milanu zaprli so znanega vodjo anarhistov, odvetnika Gorija in več drugih oseb, ki so pričakovale voz, na katerem je bilo 25.000 revolucionarnih oklicev. Oblastvom se pa ni posrečilo, da bi bila konfiskovala omenjene oklice, kateri so se torej najbrž že razdelili med ljudi.

Nemčija. Predloga o dodatnem kreditu za ministerskega predsednika je pruski deželni zbor izročil odseku v pretres. Pri posvetovanju o tem predlogu v prvem branju se je največ govorilo o šolskem vprašanju. Katoliški poslanci so jasno označili svoje stališče.

Španjsko. Vlada je razpustila 22 delavskih društev. Več nevarnih oseb so pa zaprli v petek in soboto in so jih do danes obdržali v zaporu.

Anglija. Spodnja zbornica je odklonila predlog, da se osnujejo posebni parlamenti za Irsko, Škotsko, Wales in Angleško. Vladni zastopnik Rilehi je pobijal predlog. Proti predlogu je glasovalo 74, za prodlog pa le 54 poslancev. Vidi se, da se velika večina poslancev glasovanja ni udeležila.

Afganistan. V tej deželi je vstaja. Prebivalstvo se je jelo puniti, ker vojaki z njim pregro delajo. Vladne čete so bile blizu Herata tepene. Njih poveljnik je hudo ranjen. Iz Herata, Kandaharja in Kabula so se odposlale pomočne čete.

Izvirni dopisi.

Iz Ljubljane, 1. maja. (Danilo Fajgelj odlikovan.) Jako nas je razveselila vest, da je občeznanemu, za cerkveno glasbo velezasluznemu gosp. Danilo Fajgeljnu visoko ministerstvo za uk in bogočastje podelilo državno umetniško štipendijo za glasbo. Poslal je izborni cerkveni skladatelj same cerkvene skladbe v presojo, katerih si je vsled svoje neumorne delavnosti uže precejšno število nabral. Presojal je njega dela strogi in svetovnoznani glasbeni kritik profesor dr. Ed. Hanslik, ki ga je takole ocenil: „Das Bestreben leicht und gefällig zu schreiben liegt dem Componisten ferne. Vielmehr zeichnen sich seine Werke durch eine strenge aber stets gediegene Contrapunktik vorthellhaft aus; besonders da sie bei aller Einfachheit von sauberer Arbeit sind und zuweilen an vielen Stellen grossartig und stilvoll gehen. Da ich objectiv zu beurtheilen gewohnt bin, so werden die Werke des wunderbaren Autodidakten Fajgelj meinerseits warm befürwortet.“

Tako tedaj presoja strokovnjak prve vrste našega skladatelja, na katerega smo lahko ponosni. Saj z njim si je cerkev pridobila vnetega, marljivega in zelo nadarjenega skladatelja. Danilo Fajgelj je jeden izmed najboljših slovenskih kontrapunktistov in vzlasti v fugah spreten. „Die Kenntniss der Fuge wird aber mit Recht an die Spitze aller musikalischen Wissenschaften gestellt“, pravi F. Richter, vodja konservatorija v Lipsiji. Witt sam mu je dve maši potrdil in je tedaj uže v onem času pokazal, da pozna cerkveni duh. Svoja dela je izdajal v „Cerkvenem Glasbeniku“, v „Glasbeni Matici“ in drugih listih, vsi časopisi so se o njem kaj laskavo izražali. Nekatera njegova dela so uže pošla, mnogo jih pa še na svitlo ni dal. Zeleni bi tedaj, da bi nas priljubljeni skladatelj zopet razveselil s svojimi proizvodi, naša dolžnost je pa, da ga podpiramo in s tem netimo njega vnemo za pravo cerkveno glasbo. Čestitamo mu, ker ga je državna oblast tako odlikovala in mu svoje najviše priznanje izrazila.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 2. maja.

(Osebne vesti.) Presvetli cesar je c. in kr. komorniku Ivanu grofu Thurn-Valsassina podelil

čast tajnega svetovalca. — Znani slovenski pisatelj g. Fridolin Kavčič, c. kr. domobranski nadporočnik v Celovcu, se je danes v Oseku poročil z gospico Marijo Tellerjevo. — Premeščena sta stotnika prve vrste g. Alfred Beck od domačega pešpolka št. 17 k pešpolku baron Šokčević št. 78 in g. Oton vitez Kissling od pešpolka št. 72 k pešpolku št. 17. — Umrl je v Naborjetu dr. Fr. Ressaumann nekdanji odvetnik v Beljaku, star 98 let.

(Majski avancement.) Na Kranjskem so imenovani: Polkovnik Moric Fux, poveljnik 56. brigade v Ljubljani, generalnim majorjem; podpolkovnik Žiga Klug 17. pešpolka polkovnikom; stotnik druge vrste Ludomir vitez Zadržovic stotnikom prve vrste; nadporočnik Al. Bergkessel stotnikom druge vrste; poročnik Arnold Zednik nadporočnikom; častniška namestnika A. Colerus pl. Geldern in Fr. Unger poročnikoma, zadnji je ob jednem premeščen od 17. k 56. pešpolku. Pri topničarstvu: Stotnik druge vrste Karol Kastl stotnikom prve vrste; nadporočnik O. Hermann stotnikom druge vrste ter premeščen k 6. bat. diviziji; poročnik pl. Toncourt nadporočnikom; nadporočnik Ed. Moser v Kamniku pri praharni stotnikom druge vrste. Poročnik v rezervi Viljem Meisel 17. pešpolka je imenovan nadporočnikom.

(Celjski mestni zastop) se je nekda pritožil na državno sodišče proti ministerskemu odloku, da mora mestni urad slovenske vloge reševati v slovenskem jeziku.

(Izpiti za učit. usposobljenje za ljudske in mešč. šole) so se na tukajšnjem c. kr. učiteljskem danes pričeli. Oglasile so se za meščanske šole gospodične: Šolska sestra Marija Flucher iz Maribora; Franja Zagorc, učiteljica v Rehnovem zavodu v Ljubljani; Melanija Sittig, podučiteljica v Galiciji in šolska sestra Stanislaja Voh iz Maribora. Za ljudske šole gg.: L. Albrecht, začasni učitelj pri Sv. Ani na Trzicem; Jos. Armič, pomožni učitelj v Ljubljani; J. Cerar, začasni učitelj v Škocijanu pri Turjaku; H. Dominko, suplent na učiteljskem v Kopru (za ljudske šole z nemškim poučnim jezikom); Frid. Jazbec, začasni učitelj na Selih pri Šumbergu; W. Plah, podučitelj v St. Lorencu na Štajerskem; Josip Stritar, podučitelj pri Sv. Jederti na Štajerskem; J. Zupan, začasni učitelj v Dolskem; gospodične: Viljemina Burian, podučiteljica v Brezicah; Olga Leskovic, začasna učiteljica v Planini; šolska sestra Frančiška Lipovšek, učiteljica v tukajšnjem Marijanišču; gosa Ernestina Oman, začasna učiteljica v Voklem; Ida Poglič, začasna učiteljica v Doberlivi na Koroškem; Ana pl. Raucher, začasna učiteljica v St. Petru pri Rudolfovem; Nik. Suppan, bivša pomožna učiteljica na tukajšnji nemški dekliški šoli (za šole z nemškim poučnim jezikom); Pavla Suwa, začasna učiteljica v Dobropoljah; Viktorija Tavčar, začasna učiteljica v St. Vidu na Štajerskem; šolska sestra B. Teršavec iz Celja (za nemške šole); Julija Klodič-Sabladoski iz Trsta; za francoščino so se oglasile gospice: Ana Pfau iz Trsta, Ivana Heinrich iz Ljubljane in Alberta Terglau iz Ljubljane.

(Iz bosanske Dubice) se nam piše: Po lepih dneh smo dne 19. aprila dobili sneg, ki pa ni naredil posebne škode. Sadje je lepo odevelo in upamo, da bode letos dobro obrodilo, če ne bode gosenic. Žal, da se tukajšnji prebivalci malo ali nič ne potrudijo za sadjerejo. Vlada nagovarja ljudi, naj bi sadili sladkorno peso. Kdor ima kaj več zemlje, pozvali so ga v kotorski urad in prigovarjali mu, da sadi peso. Toda le bogatejši turčini in naselniki so začeli poskušati s peso. Vlada je sèm poslala nekega veččaka, Slovaka, da ljudem razlaga porabo raznih poljedelskih strojev. V Doboju pa namerava vlada zgraditi tovarno za sladkor. Dal Bog, da bi se podjetje obneslo in odprl nov vir dohodkov, ker desetina je huda. Koruzo sejati se skoraj ne spleča, ker se iz Siska dobi ceneje. — Tudi pri nas se dobivajo sledovi starih naselbin. Nedavno so pri oranju našli dva na obe strani brušena meča, stare lonce in človeške kosti. Neki italijanski naseljenc je odkril zasut vodnjak in dobro obdelan kos bronca. — Zivinska bolezen se še vedno širi in dela ljudem mnogo škode, ker živine ne smejo vprezati za delo.

(Vreme.) Iz vseh krajev dohajajo poročila o nalihivih in toči. Tako je v deriški in šibeniški okolici v Dalmaciji v noči od 28. na 29. dan aprila toča naredila veliko škode po njivah in vinogradih. Vsled vednega deževja so narasli vsi pritoki v planinski dolini na Notranjskem. Vsa dolina je pod vodo, škoda vsled povodnji je jako velika.

(Slovensko pevsko društvo) se osnuje v Celovcu. Kdor ve, kolikega pomena za probujenje vsakega naroda je domoljubna, narodna pesem, pozdravil bode novo društvo z mnogim veseljem. Dal Bog, da novo društvo kmalu stopi v življenje, se krepko razvija in čvrsto deluje ter z milo slovensko pesmijo drami in zbujajo slovenske rojake starodavnega Korotana!

(Tatvina.) Na Kapliščah župnije podzemeljske so v noči od 24. na 25. aprila tatje posestniku Juretu Jurejevčiču odnesli 140 gld. v gotovini in mnogo obleke. To je v tej vasi že druga tatvina v desetih dneh. Čudno! Take tatvine se že nekaj let redno zvršujejo v našem kraju, ne da bi se mogli lopovi zaslediti.

(Posojilnica v Prevaljah na Koroškem) je potrjena od c. kr. vlade in vpisana pod naslovom: „Hranilnica in posojilnica pri Devici Mariji v Fari pri Prevaljah, registrovana zadruga z neomejeno zavezo.“

(Dražba suhorovih drobtin.) Dne 10. maja t. l. ob 10. uri dopoldne vršila se bode pri c. in kr. oskrbovalnem skladišču v Ljubljani javna ustna dražba 25 kilogramov nečistih suhorovih (cvibakovih) drobtin proti takojšnjemu plačilu in odpravi. Napominane suhorove drobtine pogledajo se lahko vsak dan v tukajšnjem oskrbovalnem skladišču.

(Prošnja.) Gosp. Komel pl. Sočebčan nas prosí, da objavimo naslednjo prošnjo: „Vsi oni p. n. gospodje, katerim so bile pred tremi leti poslano vojaške knjige, in kateri še niso poravnali računa, se tem potom uljudno prosijo, naj blagovolé prej kakor mogoče poslati novce, ali pa vrniti ostale knjige v Gradec, Grazbachgasse 40.“

(Učiteljski tečaj za meščanske šole) je naučni minister dovolil za šolsko leto 1892/93 v Mariboru.

(Nesrečno žganje.) Včeraj popoldne se je neki Janez Birk na Viru pri Dobu napil žganja ter nocoj umrl.

(Poštne stvari.) Trgovinsko ministerstvo je dovolilo brzovjavne postaje, združene s pošto, v Beli peči, Jesenicah in Kranjski Gori.

(Strupenih kač) je letos prav mnogo na Reki in v okolici. Na Krasu je nekda posebno veliko gadov.

(Samomori.) Iz Celovca se nam poroča: Dne 22. aprila ustrelil se je v neki tukajšnji gostilni deželni bramovec Maks Kuchler; dne 27. aprila pa upokojeni uradnik vojaške oskrbnice Adolf Warta! Žalostno!

Narodno gospodarstvo.

Znamenita kovina.

II.

Tehniki pa niso iz vida pustili pridobitve znamenite kovine po najcenejšem načinu. Mnogo poskusov se je vršilo, a posrečili se niso; zato so se zopet poprijeli prvotnega načina, aluminij pridelovati s pomočjo „elektrolize“, to je z električnim tokom izločevati aluminij iz ilovice

V novejši dobi iznašli so dinamostroje, ki umetne električne toke vzbujajo. S temi se dela električna razsvetljava. Ker so ti toki jako močni, vporabljali so jih za izločitev aluminija v veliki meri. V Švici in v Berlinu so istočasno z najboljšim uspehom na ta način izdelovali aluminij. V Švici se je osnovala mejnarodna delniška družba za aluminijsko obrt; 6 milijonov goldinarjev se je v to svrhu založilo, in pri Neuhausen-u tik znamenitega schaffenhauškega slapa zgradili so velikansko tovarno ter za delovanje strojev vporabili deloma vodno silo renskega slapa.

Cena aluminija je vsled pridelovanja na debelo znatno padla in danes se po obrtno-strokovnih listih ponuja kvintal aluminija po 400 frankov, ali kilogram po 2 gld. 60 kr. Razvidi se iz tega, da je nad tridesetkrat ceneje od srebra in tudi nekaj ceneje od nikla. Ta cena je za tehniko gotovo jako nizka, ako pomislimo, da je za nekatere izdelke komaj en kilogram aluminija potreben, dočim se za iste izdelke od srebra, nikla, bakra, jekla ali železa potrebuje več kilogramov.

Eno leto sèm delajo se po vseh delarnah in laboratorijah poskušnje, kako bi se aluminij tudi za druge namene izkoristil. Te poskušnje so se sijajno obnesle in pokazalo se je, da za večje kovinske izdelke aluminijeve zmesi še važnejše, nego sam čisti aluminij.

Železo, baker in bron dobijo vsa izborna svojstva, ako se mešajo le nekoliko z aluminijem. Skušnja je tudi učila, da se železo in baker jako očistita, če se pri topljenju teh kovin le količkaj aluminija pridene. To dovršeno očiščenje se do sedaj ni dalo doseči po najdražjih in največjih pripravah. Najnovejša izkustva zadnjih mesecev bodo proizročila velikansko prevrat v kovinskem obratu. Iz

prva se je trdilo, da bodeta železo in baker po aluminiju izpodrinjena, a danes stoji stvar tako, da bodeta obe kovini na svoji vrednosti obilo pridobili, ako se bodeta mešali z aluminijem.

Dragoceni poskusi in neumorna delavnost so bili potrebni, da so se razkrile posebne tajnosti, obdajajoče novo kovino, in da so se odstranile napake, ki so s prva spremljevale izdelovanje. Prišli so na sled, da je aluminij zaradi tega krhek in lomljiv ter manjše vrednosti, ker je ilovici primešan silicij, kateri je treba odstraniti, kadar se izločuje aluminij.

Prišli so tudi na to, da nekatere lugaeste tekočine silno razjedajo aluminij, in trdilo se je celo, da morska voda nanj silno škodljivo vpliva, v sled česar bi aluminij ne bil za rabo pri izdelovanju ladij, kar bi bila velika škoda gledé na to, da bi aluminijeve oklopnice bile neznanu lahke.

Znanstveno prirejeni poskusi pa so nastopno učili: Suh in vlažen zrak, v katerem razven zlata in platine vse kovine zarujave, rjaste in slepe postanejo ter čisto srebro potemne, ne škoduje aluminiju prav nič, istotako se suhi aluminij v vodi, in naj je tudi morska voda, čisto nič ne spremeni. Zvepleni vodik, ki se vedno v zraku, osobito po naših stanovanjih nahaja in srebrne reči naglo počrni, se aluminija ne loti, istotako ga ne razjeda niti žveplena, niti solitrova kislina, ki sta sicer jako jedki tekočini.

III.

Solna kislina in natronov lug pa hudo primeta aluminij, še celo razkrojita ga, ako se rabita segreta. Citronova in očetova kislina, kakor tudi znoj, slina i. dr. ne vplivajo čisto nič na aluminij, zato izredno dobro služi za medicinske in kirurške priprave.

Taliti in vlivati se aluminij dá izredno lahko; ako se pa hladno kuje, tedaj postane še trdnější in upogljivejší kakor je sicer, razgreti aluminij pa pod kladivom dobi krhkost ali pa celo razpoke. Variti se pa ne dá, prav težko ga je „zlotati“ in še to pod posebnimi pogoji. Nasprotno pa se dá valjati, vtiskati, platirati in pod gotovimi pogoji pobakriti, posrebrniti in pozlatiti.

Da vrednost te kovine še bolje spoznamo, treba da si vporabo čistega aluminija vsestransko ogle- damo.

Povedano je že bilo, da aluminij vrlo dobro očiščuje železo in baker, razven tega pa zabranjuje pri vlivanju, da se ne delajo mehurji, ki so na veliko kvar izdelkom iz omenjenih kovin, da niso za rabo ali da so celo nevarni, kadar sestavljajo delujoče stroje.

Nepregledne koristi se je nadejati od aluminija, kadar se bode jel rabiti pri izdelkih za domačo hišno in kuhinjsko pripravo. Že sedaj se nareja tako orodje z velikim pridom, kajti organske kisline se aluminija nikakor ne lotijo. Krožniki, ploščice, skledice in jajčnice, ki ne bodo postale črne, kakor srebrne in novosrebrne po žveplu na hajajočem se v rumenjaku, bodo krasili boljše kuhinje in bogato pogrnjene mize; naše pomizje: žlice, vilice, noži in vrčki, ki so sedaj od cina, manj čedni in težki, vse to bode potem belo-svitlo, snažno in jako lahko. Kjer danes na veliko nevoljo gospodinje vise po kuhinjskih stenah razni „modli“, s katerih je izginil cin ter jih je rja začela razjedati, tam se bode s časoma lesketala čista posoda od aluminijeve pločevine. Res zavidati se bode smela prva nevesta, ki bode tako kuhinjsko pri- od aluminija dobila v svojo balo.

Bog zna, kakošne preuredbe se bodo zvršile tudi v opravi naše vojske, ko se bode nova kovina lože in ceneje pridobivala? (Konec sledi.)

Raznoterosti.

— Redka starost. V Manoni na Ogerskem je umrl 145 let star ovčar Oziura. Oženjen bil trikrat. Poslednja žena mu je umrla, ko je izpolnil 112. leto. Mišliti se je že oženiti, pa so mu znanci odsvetovali. Otrók ni imel iz nobeneza za-

kona. Jedel je največ koruzne jedi in pa krompir. Meso je jedel malokdaj. Poslednji dve leti je oglušil in oslepel.

— Zanimiv opomin. V nekem klubu v nemškem provincijalnem mestu je na steni sledeči napis: „Klubovi člani in gostje se ponižno prosijo, da pri javnih sejah ne razlivajo piva pe tléh, pri plesu ne slačijo telovnikov in sukeni in pa ne lomijo novih stolov pri pretepu. Če nastane pretep, naj se rabijo le stari, polomljeni stoli, ki so v idilnici za pečjo“.

VISOKOTRAVA.

Dunaj, 1. maja. Danes je bilo tukaj popolnem mirno. Dopoldne je bilo 34 delavskih shodov, na katerih je bilo do 25.000 oseb. Dva shoda sta bila razpuščena. Govori so bili zmerni; govorniki so zahtevali osemurno delo, prostost v besedi in pisavi ter splošno volilno pravico. Naglašali so, da socijalni demokratje hočejo mirnim, postavnim potom, ne pa z dinamitom doseči svoje zahteve. — Tudi zunaj ni bilo večjih nemirov. V Mar- selji so bili manjši pretepi, v Bolonji je 60 oseb razbilo več oken in svetilnic.

Dunaj, 2. maja. Zvečer in po noči ni bilo nemirov na Dunaju, tudi drugod po mestih je bilo mirno. Zunaj je bil 1. maj v obče brez nemirov, le v Litihu sta bili zvečer ob pol 9. uri dve eksploziji pri senatorju Besely-ju in njegovem sinu; škoda je velika, ranjen nihče. Po noči je bila eksplozija za cerkvijo sv. Martina; uničene so dragocene slikarije na steklo; v bližnjih hišah so pobite šipe. V Sinigagli-i je nekdo vrgel bombo proti kazini, škoda je znatna.

Trst, 2. maja. Cesarica se je zjutraj pripeljala v Miramar.

Budimpešta, 1. maja. Policija je raz- pustila 32 napovedanih delavskih shodov; delavci so se mirno razšli. Pogorela je Nicholsonova tovarna za stroje. Govori se, da so zažgali delavci.

Cetinje, 1. maja. Turška in črnogorska vlada sta se zjediniili, da odpošljeta mešani komisiji, ki naj poravnata prepir med so- sednimi prebivalci.

Barcelona, 2. maja. Našli so jedno petardo in zaprli 18 oseb.

Tuji.

29. aprila.

Pri **Maticu**: Fischer; Zak; Pfeiffenberger, potovalec; Ditthan, Schweinburg, Föderl, trgovci, v Dunaju. — Hoss, poto- valec, in dr. Illrich, iz Maribora. — Vitez Siegl, profesor; Eisel s soprogo, in Hochstätter, trgovec, iz Grada. — Reiss, trgovec; Cora, poštni komisar, in Candolari, trgovec, iz Trsta. — Aleksic iz Srbije. — pl. Vest s hčerjo iz Celovea.

Pri **Nova**: Grofinja Attems s Štajerskega. — Kremžar s soprogo; Jakseh; Gastinger, inženir; Waerman, trgovec, z Dunaja. — Pfau s hčerjo; Trevisini in Meditz, poročnika, iz Trsta. — Berger iz Berolina. — Pajanovic, trgovec z lesom, iz Zagreba. — Rupnik, gozdni oskrbnik, iz Idrije. — Holl, polkovnik, iz Gorice. — Reiser, potovalec, iz Nemčije. — Penza, trgovec, iz Mokrouga. — Morgenstern iz Prage. — Aufmuth, trgovec, iz Grada.

Pri **Juznem kolodvoru**: Unteregger iz Celovea. — Wiesbauer iz Linca. — Gernussek, zasebnik, s Štajerskega. — Radeni iz Škofje Loke. — Grahor iz Grahovega.

Pri **avstrijskem caru**: Kurnik, železniška postaje paznik, s soprogo, iz Trsta. — Cerar, posestnik, iz Blagovice. — Konšek, poštar, iz Trojan. — Grespeka z Reke.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokri- na 24 ur v 1000	
	opazovalja	temperatura v miru	temperatura po Celsiusu			
7. u. jut.		728,2	9,6	sl. svzh.	oblačno	2-20
2. u. pop.		726,5	11,0	"	"	dež
9. u. zveč.		727,3	7,8	"	del. jasno	
7. u. jut.		727,5	5,0	brezv.	megla	1-30
2. u. pop.		727,4	11,4	zm. jzap.	del. jasno	dež
9. u. zveč.		727,5	7,2	sl. jzap.	jasno	

srednja temperatura obeh dni 8° in 7°, oziroma za 3° nad in 3° pod normalom.

Zaloga Karola Gianija-ja ume-
telnih vezenin in tkanin
Fellinger
in
Hassinger
Dunaj, I., Seilergasse 10,
Göttweigerhof,
priporoča vis. duhovščini
cerkvene zastave, bal-
dahine, kazule, dalma-
tike, pluvijale, vela,
monstrance, kelhe,
kadilnice, altarske
svetilnice, svete kipe,
križeva pota, božje
grobe, steklene in bro-
naste cerkvene le-
stence v vseh oblikah in
slogih. Paramenti pošljejo
se na zahtevanje na ogled.
Skoro stoletni obstoj naše
trdke, ki je na dobrem glasu,
jamči za njeno solidnost.
Ilustrovani ceniki zastoj
in poštnine prosto. 60 20-7

Lepa mladinska knjižica.

POMLADNI GLASI
posvečeni slovenski mladini.

II. zvezek.

Uredil Anton Medved. — Založil Cirilski.
Tiskala „Katol. Tiskarna“.

Knjižica obseza 100 strani in je zaradi lepe oblike in mikavne vsebine zelo primerno darilo mladini ob praznikih, godovih, koncem šolskega leta in ob podobnih prilikah. Prodaje se v „Katoliški Bukvarni“ mehko vezan izvod po 20 kr., lično vezan po 30 kr. Pismena naročila sprejema tudi Anton Medved v ljubljanskem semenišču. — I. zvezka je še nekaj izvodov ravno tam in po isti ceni na prodaj

Dunajska borza.

Dné 2. maja.		Dné 30. aprila.	
Papirna renta 5%, 16% davka	95 gld. 55 kr.	Ogerska zlata renta 4%	109 gld. 70 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	95 " 10 "	Ogerska papirna renta 5%	100 " 70 "
Zlata renta 4%, davka prosta	110 " 90 "	4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	140 " — "
Papirna renta 5%, davka prosta	101 " — "	5% državne srečke l. 1860., 190 gld.	141 " — "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	996 " — "	Državne srečke l. 1864., 100 gld.	184 " 75 "
Kreditne akcije, 160 gld.	323 " 50 "	Zastavna pisma avstr. ostr. zem. kred. banke 4%	96 " 25 "
London, 10 funtov strl.	119 " 40 "	Zastavna pisma	— " — "
Napoleonodor (20 fr.)	9 " 48 "	Kreditne srečke, 100 gld.	190 " 50 "
Cesarski cekini	5 " 64 "	St. Genois srečke, 40 gld.	62 " — "
Nemških mark 100	58 " 47 1/2 "		

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju,
I., Wollzeile šte. 10.
Najkulantneje se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.
Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavnice priporočamo:
4% gališke propinacijske zadolžnice.
4 1/2% zastavna pisma peštanske ogerske komer-
cijonalne banke.
4 1/2% komunalne obveznice ogerske hipotečne
banke z 10% premijo.
Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podruž-
nice njene.

Promese za zrebanje dné 1. maja!
Ogerske srečke, cele gld. 4 in 50 kr.
polovične " 2 1/2 kolek.
Glavni dobitek 120.000 gld. av. velj.
Ogerske hipotečne srečke
à gld. 1 in 50 kr. kolek.
Glavni dobitek 50.000 gld. av. velj.